

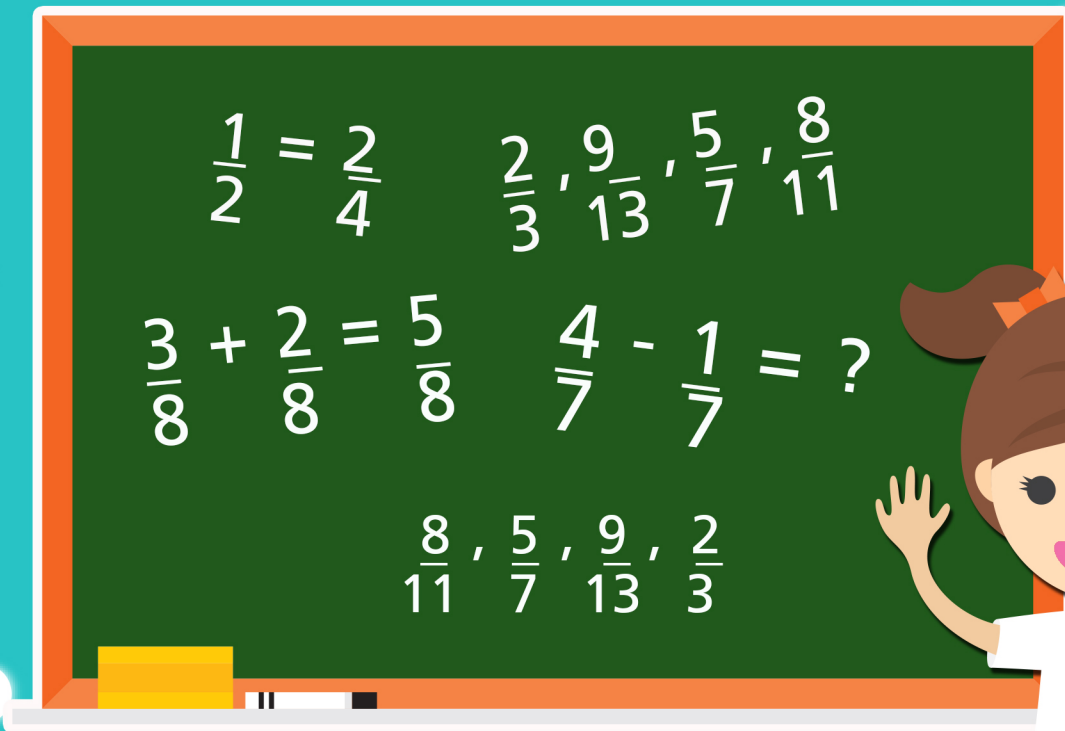
แบบฝึกทักษะ:

เล่มที่ 1

คณิตศาสตร์

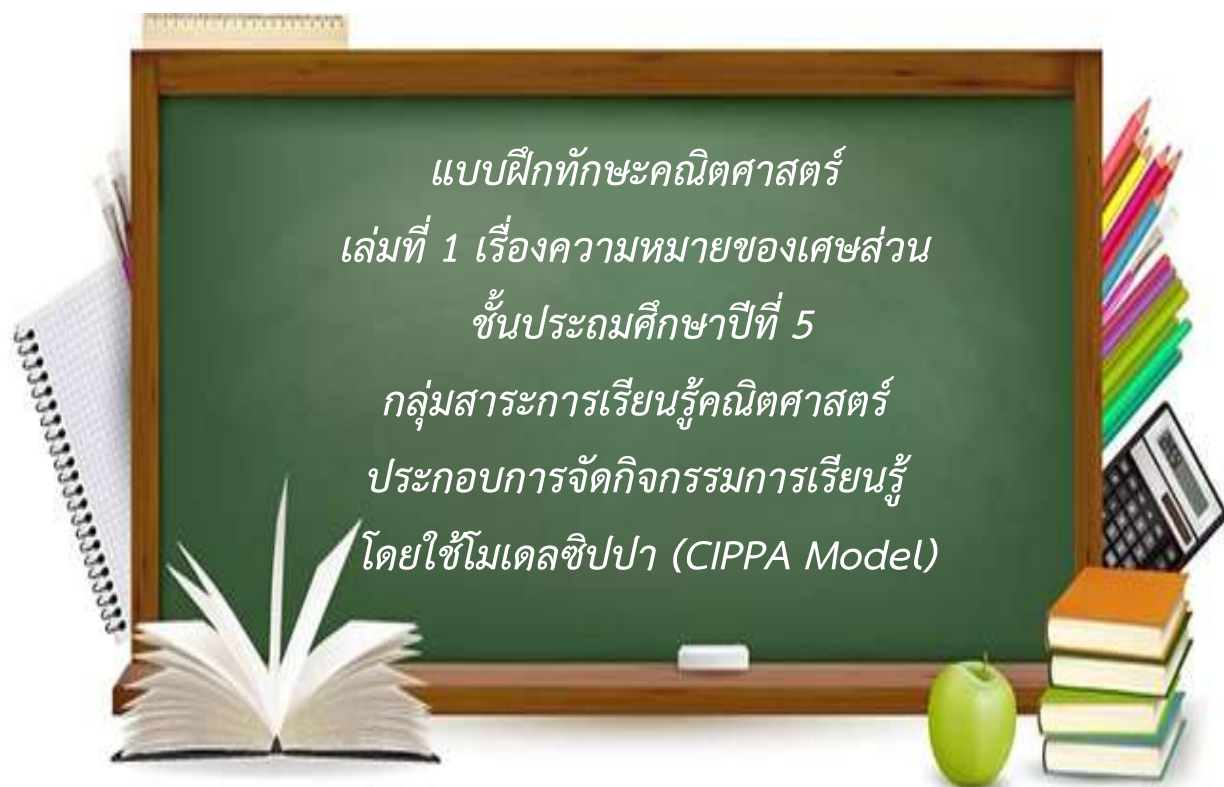
"เรื่องความหมายของเศษส่วน"

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้โมเดลซีปปา (CIPPA Model)

นางสุกฤษฎา คุ่มตะบุตร
ตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการ
โรงเรียนชุมชนชุมแพ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจงการใช้แบบฝึกทักษะ : สำหรับครู

ให้ครูผู้สอนปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องความหมายของเศษส่วน โดยละเอียด และปฏิบัติตามกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้โมเดลซิปปา (CIPPA Model) ให้ครบทุกขั้นตอน
2. ศึกษาแบบฝึกทักษะ เล่มที่ 1 เรื่องความหมายของเศษส่วน และเตรียมให้ครบตามจำนวนนักเรียน
3. แจกแบบฝึกทักษะให้กับนักเรียนคนละ 1 เล่ม
4. เมื่อนักเรียนศึกษา และทำแบบฝึกทักษะเสร็จแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน และตรวจสอบผลงาน ประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาแบบฝึกทักษะและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครั้งต่อไป

คำชี้แจงการใช้แบบฝึกทักษะ : สำหรับนักเรียน

ให้นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาคำชี้แจงการใช้แบบฝึกทักษะ เล่มที่ 1 เรื่องความหมายของเศษส่วน และจุดประสงค์การเรียนรู้ให้เข้าใจ
2. ศึกษาใบความรู้ด้วยตนเองให้เข้าใจ
3. ทำแบบฝึกทักษะที่กำหนดให้ในตอนท้ายของแต่ละใบความรู้ ตรวจสอบความถูกต้องให้ดี ตรวจสอบคำตอบว่ามีข้อผิดพลาดหรือไม่ ถ้ามีให้ย้อนกลับไปแก้ไขให้ถูกต้องอีกครั้ง
4. เมื่อทำแบบฝึกทักษะเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

สาระสำคัญ

การเขียนและอ่านเศษส่วนได้ถูกต้อง จะทำให้สามารถสื่อสารได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของเศษส่วนได้
2. นักเรียนสามารถอ่านเศษส่วนได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถเขียนเศษส่วนแสดงความหมายของภาพที่กำหนดให้ได้

ด้านทักษะกระบวนการ

1. นักเรียนสามารถแก้ไขปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้อย่างเหมาะสม
2. นักเรียนสามารถนำเสนอผลงานได้น่าสนใจ และสร้างสรรค์

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

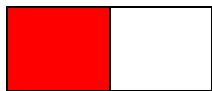
1. นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับเพื่อนในกลุ่มได้อย่างมีความสุข
2. นักเรียนมีความรับผิดชอบในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย

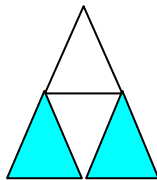

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง เศษส่วนในความหมายของสิ่งของหนึ่งสิ่ง

รูปสี่เหลี่ยม 1 รูป แบ่งเป็น 2 ส่วนเท่าๆ กัน ส่วนที่แรเงา
เขียนแทนด้วย $\frac{1}{2}$ อ่านว่า “เศษหนึ่งส่วนสอง”

รูปสามเหลี่ยม 1 รูป แบ่งเป็น 4 ส่วนเท่าๆ กัน
ส่วนที่แรเงา เขียนแทนด้วย $\frac{2}{4}$ อ่านว่า “เศษสองส่วนสี่”

ตัวอย่างเช่น

$\frac{2}{4}$ → ตัวเศษ
— → เส้นคั่น
 4 → ตัวส่วน

จำนวนเลขตัวบนของเส้นคั่นเศษส่วน

เรียกว่า ตัวเศษ

จำนวนเลขตัวล่างของเส้นคั่น เรียกว่า

ตัวส่วน

ตัวส่วน เป็นตัวเลขบอกให้ทราบถึงจำนวนเต็มหนึ่ง
ที่ถูกแบ่งออกเป็นส่วนเท่าๆ กัน ทั้งหมดว่ามีกี่ส่วน
ตัวเศษ เป็นตัวเลขที่บอกให้ทราบถึงจำนวนที่ต้องการ
หรือจำนวนที่แรเงา

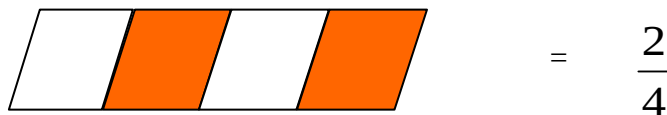

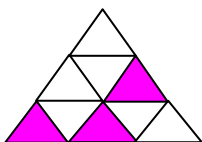
แบบฝึกทักษะที่ 1
เรื่อง เศษส่วนในความหมายของสิ่งของหนึ่งสิ่ง

คำชี้แจง ให้เขียนเศษส่วนแสดงส่วนที่แรเงาให้ถูกต้อง

ตัวอย่างเช่น

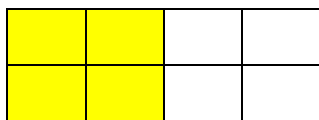

1.

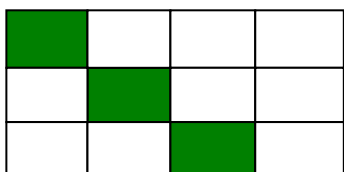
=

2.

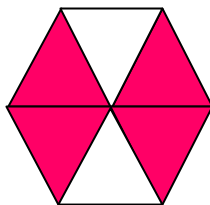
=

3.

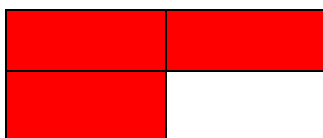

=

4.

=

5.

=

ใบความรู้ที่ 2

เรื่อง เศษส่วนในความหมายของสิ่งของหนึ่งกลุ่ม

อ่านและดูภาพจากตัวอย่าง
แล้วจะเข้าใจนะคะเพื่อนๆ

ตัวอย่างที่ 1

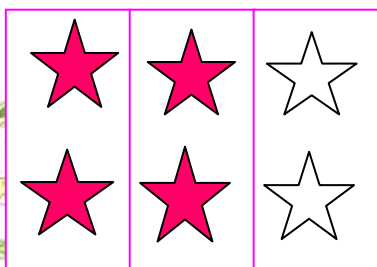
ดาวในรูปมีทั้งหมด 6 ดวง

ส่วนที่ระบายสีเป็น

3 ใน 6 ของทั้งหมด

3 ใน 6 เขียนแทนด้วย $\frac{3}{6}$

อ่านว่า “เศษสามส่วนหก”

แบ่งดาวออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 2 ดวง

เท่า ๆ กัน ส่วนที่ระบายสีเป็น

2 ใน 3 ของทั้งหมด

2 ใน 3 เขียนแทนด้วย $\frac{2}{3}$

อ่านว่า “เศษสองส่วนสาม”

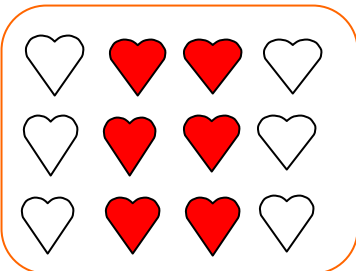

แบบฝึกทักษะที่ 2

เรื่อง เศษส่วนในความหมายของสิ่งของหนึ่งกลุ่ม

คำชี้แจง ให้เขียนเศษส่วน แสดงส่วนที่แรเงา พร้อมเขียนคำอ่านให้ถูกต้อง

ตัวอย่าง

$$= \frac{6}{12} \text{ อ่านว่า เศษหกส่วนสิบสอง}$$

1.		$= \frac{\quad}{\quad}$ อ่านว่า _____
2.		$= \frac{\quad}{\quad}$ อ่านว่า _____
3.		$= \frac{\quad}{\quad}$ อ่านว่า _____
4.		$= \frac{\quad}{\quad}$ อ่านว่า _____
5.		$= \frac{\quad}{\quad}$ อ่านว่า _____

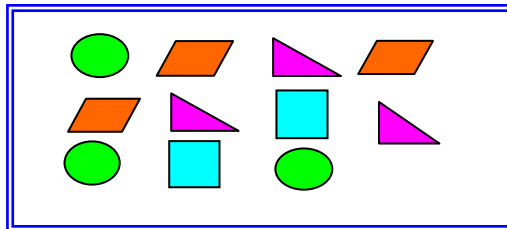
ใบความรู้ที่ 3

เรื่อง เศษส่วนในความหมายของสิ่งของหลายชนิดในกลุ่มเดียวกัน

เอ...! แล้วถ้าภายในกลุ่มเดียวกันมีสิ่งของหลายชนิดรวมกันอยู่ เราจะมีวิธีการเขียนเศษส่วนอย่างไรจะเพื่อน

อ้อ! ไม่ยากเลยจะ
ไปศึกษาจากตัวอย่างต่อไปนี้พร้อมกันเลยซิจะ

จากรูป จำนวนรูปเรขาคณิต มีทั้งหมด 11 รูป

จากจำนวนรูปเรขาคณิตแต่ละชนิด เขียนแทนด้วยเศษส่วน ดังนี้

จำนวนรูป		เขียนแทนด้วย	$\frac{3}{11}$
จำนวนรูป		เขียนแทนด้วย	$\frac{3}{11}$
จำนวนรูป		เขียนแทนด้วย	$\frac{3}{11}$
จำนวนรูป		เขียนแทนด้วย	$\frac{2}{11}$

การเขียนเศษส่วนจากสิ่งของหลายชนิดในกลุ่มเดียวกัน จะเขียนจำนวนสิ่งของแต่ละชนิดเป็น **ตัวเศษ** และเขียนจำนวนสิ่งของทั้งหมดที่นับรวมกันเป็น **ตัวส่วน**

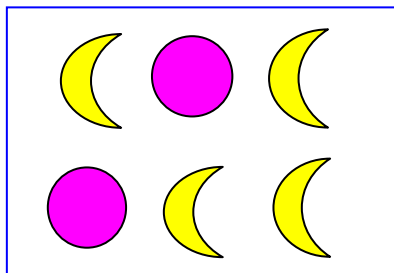

แบบฝึกทักษะที่ 3

เรื่อง เศษส่วนในความหมายของสิ่งของหลายชนิดในกลุ่มเดียวกัน

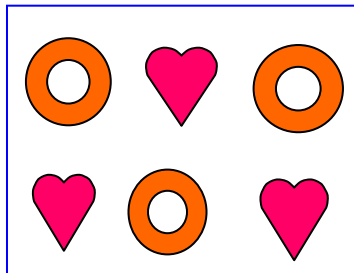
คำชี้แจง ให้เขียนเศษส่วนจากสิ่งที่กำหนดให้ ให้ถูกต้อง

ตัวอย่าง วงกลมเป็นเศษส่วนเท่าไรของทั้งหมด

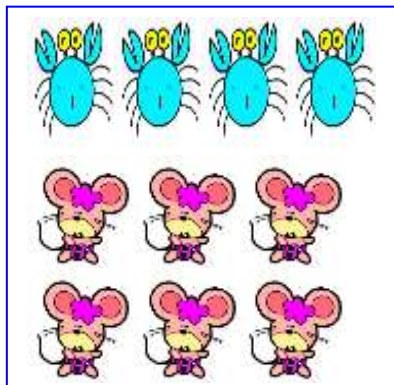
$$\text{ตอบ} = \frac{2}{6}$$

1. โดนัทเป็นเศษส่วนเท่าไรของทั้งหมด

$$\text{ตอบ} = \frac{\square}{\square}$$

2. ปูเป็นเศษส่วนเท่าไรของทั้งหมด

$$\text{ตอบ} = \frac{\square}{\square}$$

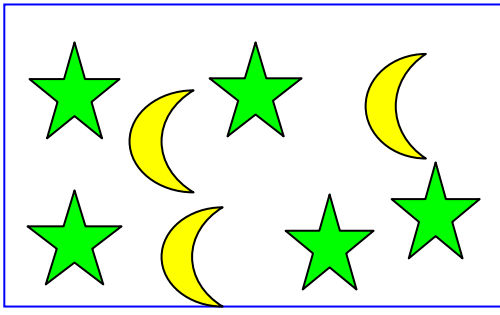

3. หมูเป็นเศษส่วนเท่าไรของทั้งหมด

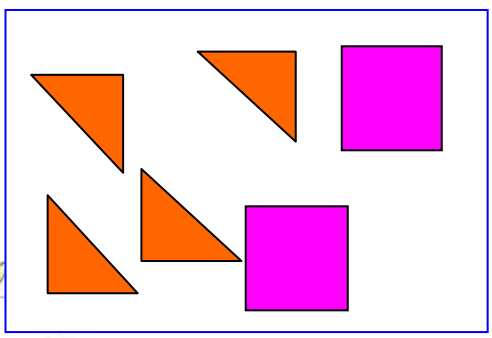
ตอบ = $\frac{\square}{\square}$

4. ดาวเป็นเศษส่วนเท่าไรของทั้งหมด

ตอบ = $\frac{\square}{\square}$

5. รูปสามเหลี่ยมเป็นเศษส่วนเท่าไรของทั้งหมด

ตอบ = $\frac{\square}{\square}$

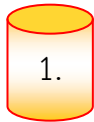
แบบทดสอบหลังเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เล่มที่ 1 เรื่อง ความหมายของเศษส่วน

ให้เพื่อนๆ เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด แล้วทำเครื่องหมาย X ลงในช่องที่เลือกบนกระดาษคำตอบ

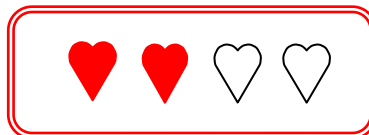
จากรูปที่กำหนดให้ ส่วนที่ระบายสีเขียนแทนด้วยเศษส่วนว่าอย่างไร

ก. $\frac{2}{3}$

ข. $\frac{1}{2}$

ค. $\frac{3}{1}$

ง. $\frac{2}{1}$

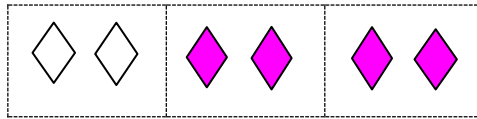
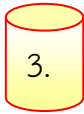
จากรูปที่กำหนดให้ รูปหัวใจส่วนที่ระบายสีเป็นเท่าใดของรูปหัวใจทั้งหมด

ก. $\frac{4}{4}$

ข. $\frac{3}{4}$

ค. $\frac{2}{4}$

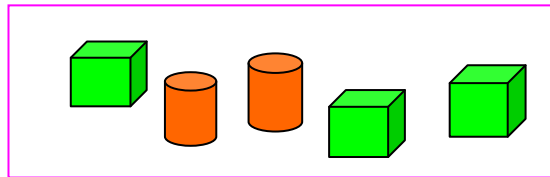
ง. $\frac{1}{2}$

จากรูปที่กำหนดให้ รูปสี่เหลี่ยมส่วนที่ระบายสีเป็นเท่าใดของรูปสี่เหลี่ยมทั้งหมด

ก. $\frac{2}{3}$
ค. $\frac{1}{3}$

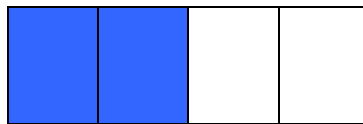
ข. $\frac{4}{6}$
ง. $\frac{1}{4}$

จากรูปที่กำหนดให้ รูปกล่องสี่เหลี่ยมเป็นเศษส่วนเท่าใดของรูปทั้งหมด

ก. $\frac{3}{5}$
ค. $\frac{1}{2}$

ข. $\frac{2}{4}$
ง. $\frac{2}{5}$

จากรูปที่กำหนดให้ อ่านในรูปของเศษส่วนได้อย่างไร

- ก. ส่วนสองเศษสี่
ค. สองเศษสี่

- ข. สองเศษด้วยสี่
ง. เศษสองส่วนสี่

เฉลย

เฉลยแบบฝึกทักษะที่ 1

1. $\frac{3}{9}$ 2. $\frac{4}{8}$ 3. $\frac{3}{12}$ 4. $\frac{4}{6}$ 5. $\frac{3}{4}$

เฉลยแบบฝึกทักษะที่ 2

1. $\frac{3}{6}$ อ่านว่า เศษสามส่วนหก
2. $\frac{3}{8}$ อ่านว่า เศษสามส่วนแปด
3. $\frac{1}{2}$ อ่านว่า เศษหนึ่งส่วนสอง
4. $\frac{1}{4}$ อ่านว่า เศษหนึ่งส่วนสี่
5. $\frac{2}{4}$ อ่านว่า เศษสองส่วนสี่

เฉลยแบบฝึกทักษะที่ 3

1. $\frac{3}{6}$ 2. $\frac{4}{10}$ 3. $\frac{3}{7}$ 4. $\frac{5}{8}$ 5. $\frac{4}{6}$

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

1. ก 2. ค 3. ก 4. ก 5. ง

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **คณิตศาสตร์พื้นฐาน ป.5**. กรุงเทพฯ ฯ : สถาบันส่งเสริมการสอน
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- ดวงเดือน อ่อนน่วม. (2553). **แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน คณิตศาสตร์ ป.5**. กรุงเทพฯ ฯ : บริษัท
พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).
- _____. (2553). **หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน คณิตศาสตร์ ป.5**. กรุงเทพฯ ฯ : บริษัทพัฒนา
คุณภาพวิชาการ (พว.).
- ทรงวิทย์ สุวรรณธาดา และคณะ. (2553.). **หนังสือเรียนคณิตศาสตร์พื้นฐาน ป.5 (หลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551)**. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์แม็ค.
- _____. (2553.). **แบบฝึกหัด คณิตศาสตร์พื้นฐาน ป.5 (หลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน 2551)**. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์แม็ค.
- นิภาพร สัจจปิยะนิกุล. (2555). **คณิตศาสตร์ ฉบับสมบูรณ์ ป.5**. กรุงเทพฯ ฯ : นิภาพรบุคส์.
- วศินี ปางวิรุฬห์รักษ์. (2555). **รอบรู้ทักษะคณิตศาสตร์พื้นฐาน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**.
กรุงเทพฯ ฯ : นิภาพรบุคส์.
- สมจิต ชิวปรีชา. (2553). **คณิตศาสตร์ ป.5**. กรุงเทพฯ ฯ : บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).
- สุนทรี ทองชิตร์. (2553). **เสริมศักยภาพ คณิตศาสตร์ ป.5 เล่ม 1 ภาคเรียนที่ 1**.
กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์ เดอะ บুকส์.
- เอกรินทร์ สีมหาศาล. (2552). **สื่อการเรียนรู้ แม่บทมาตรฐาน คณิตศาสตร์ ป.5**.
กรุงเทพฯ ฯ : อักษรเจริญทัศน์ อจท จำกัด.